(ZEIT..SDRUCKSACHE)

Рік ІІ. ч. 8. (164) Пятниця 17. січня 1941. Ціна 30 с

КРАКІВСЬКІ ВІСТІ

...и, крім неділь і свят

„Krakauer Nachrichten" — Tageszeitung.

АДМІНІСТРАЦІЯ:
Краків, Райхсштрассе 34. Тел. 230-38

Schriftleitung; Orzeszkowagasse 7.
Verwaltung; Reichsstrasse 34.

ПЕРЕДПЛАТА
в краю і закордоном:
місячно . . . . . . 6 зол.
Курс 1 нім. марки = 2 зол.
5 чеських корон = 1 зол.

Розвідчі лети над Анґлію

БЕРЛІН, 15. І. — Головне Командування Німецьких Збройних Сил подає:

Дня 14. січня внаслідок непогоди німецьке летунство переводило тільки розвідчі лети над Південною Анґлією. При цій нагоді вони ствердили успішність останніх повітряних атак на важкі військові обєкти в Плимавті й Портсмавті.

Німецькі стежні кораблі
проганяють анґлійських летунів

БЕРЛІН, 15. І. — 3 анґлійські літаки заатакували бомбами німецький стежний корабель, одначе всі бомби хибили. Завдяки успішному запоровому вогневі німецького стежного корабля ворожі літаки завернули. Коли анґлійські літаки заатакували побережжя каналу, протилетунська артилерія зістрілила 2 з них, типу Еррикен. Підчас атаки на надбережні терени Північної Франції зістрілено 9 ворожих літаків.

Італійське летунство в акції

РИМ, 15. І. — Головне Командування Італійської Армії подає:

На грецькому фронті незначні льокальні акції.

В районі Киренаїці триває хвилями гарматня паль і діяльність розвідчих відділів в околиці Тобруку й Джарабубу. Італійські літаки обкинули успішно бомбами панцирні вози й гарматні становища. Ворог перевів кілька налетів на деякі місцевості в Лібії, причому спричинив тільки незначні шкоди в будинках.

У Східній Африці відперто із втратами ворожі озброєні самоходи, що приблизилися до італійських становищ на кордоні Судану.

Італійські літаки обкидали бомбами ворожі відділи й самоходи, обстрілюючи їх зі скорострілів. Ворожі літаки перевели налети на Ґорай, Тертале, Моялє й Меґа та обкинули їх бомбами, та без шкід.

Успіхи на Середземному Морі

РИМ, 15. І. „Джіорналє д'Італія" пише про осягнені в останніх днях успіхи на Середземному Морі завдяки спільній акції німецьких та італійських повітряних сил та італійської воєнної маринарки і стверджує, що спроба анґлійців використати свій успіх для пропаґандивних цілей у Злучених Державах зовсім не вдалися. Італійський нарід не виявив ні сліду „слабости нервів", як це заповідали анґлійці, ні також відемних впливів внаслідок воєнних дій. Італійці знають, яка ціль теперішньої війни, знають також власні сили, а рішення в червні приступити до війни прийняли з повною свідомостю положення і з усіми його наслідками. Гаслом дня „жити і перемогти!"

Половина мрій молодої ґенерації перед світовою війною, що бажала бачити Італію на шляху величі старого Риму, здійснена завдяки фашизмові, друга половина цього шляху викликала з необхідности конфлікт з тією потугою, що заступала дорогу до свободи. Остаточна перемога запевнить Італії її життеві права.

Не хотіли гинути за Анґлію

САН СЕВАСТІЯН, 15. І. — Готовість анґлійських наемників ризикувати життям на океанах в інтересах Анґлії вимушують тепер безоглядними засобами. Ґенеральний ґубернатор Південної Африки видав розпорядок, що передбачує кари тюрми по 1 рокові для тих моряків, які відмовляють служби на анґлійських кораблях або що пливають в анґлійській службі, або виконують її недбало. Недавно більше число грецьких моряків відмовило взяти участь в ризиковній подорожі до Анґлії навіть за незвичайно високою заплатою 1.600 шилінґів місячно. За те поставили їх перед суд. Тепер знов кількох грецьких моряків засудили в Південній Африці по 6 місяці тюрми за те, що відмовилися ризикувати своїм життям для анґлійської справи. Так виглядає т. зв. гуманітарність і демократична свобода, якщо йде про службу для анґлійської імперії громадян „заприязнених союзних народів".

Анґлія щораз більше відчуває небезпеку
німецьких човнів

ПАРИЖ, 15. І. — Французький щоденник „Парі Суар" повідомляє з Вошинґтону: Місячний біолетень американського федерального банку подав, що внаслідок небезпеки, що її створюють підводні човни, Анґлія та Злучені Держави мусіли припинити транспорти золота. Одночасно аґенція Ройтера повідомляє, що питання корабельного тонажу стає щораз більше пекуче для Анґлії. Тому то вона мусіла закупити знову 20 американських торговельних кораблів, що з огляду на їх перестарілість були призначені на продажу.

—o—

Пізнаймо себе

Містимо цю статтю, як дискусійну, в... жаючи, що сам проект цікавий і ва... ний того, щоб йому ближче пригля... лись Відділи Суспільної Опіки та Оп... над Молоддю в УЦК. — Ред.

Смужки Галичини між Сяном і Буго... що залишились у Ґенерал-Ґубернаторст... прилучено адміністративно до холмськ... сумежних повітів. Це вплинуло корисно ... зближення холмщан до галичан. Та все ... само механічне обєднання в одній адмі... стративній одиниці людей, що перед світо... вою війною виростали в зовсім інших пол... тичних і культурних обставинах та за Полі... щі розділені штучним кордоном заборо... не розвязує питання. Для вирівняння тіє... духової різниці між галичанами й холмща... нами, що проявляється й у національно-су... спільному вихованні та навіть у способі ду... мання — треба ще інших чинників.

Загально відомо, що чинником, який найбільше зближує, заприязнює й обєднує людей, є спільні переживання. Життя в одному гурті, спільні радощі й недоля, спільні сходини й забави — дають найбільше нагоди пізнати себе взаємно, зблизитися чутево й інтелектуально та обєднатись духово. „З ким пристаєш, таким ся стаєш" — каже стара народня приповідка.

Тому й для духового зближення та обєднання галичан і холмщан треба творити нагоди для спільних переживань. Одна прогулька гуртка, що в ньому буде молодь галицьких і холмських сіл, зблизить і обєднає їх більше, ніж десять рефератів на цю тему.

Тому не зайвим було б спробувати ще навіть цієї зими „виміняти" молодь із холмських сіл з галицькими, й навпаки — галицьких з холмськими, скажім, на три місяці. Це може принести гарні висліди: холмщанин пізнає галицьке село, познайомить родину, в якої буде перебувати з актуальними турботами та вдачею холмщан, стрінеться зблизька з галицькою молоддю та зживеться з нею. Те саме було б з галичанами, що поїхали б до холмського села. Прийде жива виміна думок, велике взаємне зацікавлення, поширення народніх звичаїв і одягів, та вирівнання духових різниць.

Цей плян лекший до переведення, ніж на перший погляд здається, бо він не звязаний з ніякими матеріяльними труднощами, та поза листуванням орґанізаційного характеру не вимагає ніяких видатків. Практично виглядала б та виміна так: вибирається двох зголошених юнаків, одного з галицького та одного з холмського села, так, щоб їхні маєткові й родинні обставини були менш-більше такі самі. Й тоді один їде туди, другий сюди. Ясно, що ні одна, ні друга родина не потребує брати від гостя якоїсь оплати за удержання, ані платити йому за роботу, лише поводиться з ним, як зі своїм власним сином. Та й самі юнаки працюють оба в гостях так, якби працювали дома

Досить часто доводиться чути від холмського юнака, що він рад би запізнатись із галицьким селом і навпаки. Але або нема на це грошей, або нема як, бо дома праця.

...т і видатку ніякого не треба й праця на ...одарстві нічого на тому не втратить.

Очевидно, що й підготову й переведення ...го пляну треба виконати дуже совісно. ...ш за все треба звернути увагу на релі...у справу: від одних і других треба ви...ати пошани релігійних почувань і зага... вирозуміння в цих справах. Такі взаєм...відвидини мусять поглибити свідомість, ... національність стоїть понад віроісповіданням та що в українській нації нема місця ... релігійні суперечки.

Друга справа — це якнайбільше посилення на той час культурно-освітньої праці. ...сті" обовязані належати до всіх товариств у тому селі, до якого заїдуть, та брати ...ву участь у всіх сходинах, у хорі, амат. ...тку й т. д. Головно провід товариств у ...ицьких селах повинен звернути на холм...ких гостей окрему увагу: створити щиро ...иятельську атмосферу, улаштувати для ...х, вразі потреби, залежно від елементу, ...ремі курси української мови (ще краще: спільний курс українознавства) та повчити своїх членів, щоб не сміялись із вимови гостей.

При вимині брати покищо під увагу мужеську молодь у віці 16—25 літ. З галицьких сіл вибирати свідоміший елемент, що вмітиме відповідно повестися. Зі села повинна виїхати ок. половина мужеської молоді. Тих, що поїдуть, розміщувати по селах так, щоб до одного села дати 3—5 односельчан.

Опіка референта О. н. М. над цими своерідними „переселенцями" не сміє кінчитись із хвилиною їх розміщення. Ними треба цікавитись увесь час перебування „в гостях", усувати всякі трудноці та ліквідувати всякі можливі непорозуміння.

Перевести повищий плян у життя повинні передусім повіти: Грубешів, Замістя і Білгорай, себто ті, що мають у себе й галицькі й холмські села.

Тарногород, у грудні 1940.

Петро Мірчук.

Далекосхідня політика Злучених Держав

Берлін, грудень 1940.

Напруження між Японією й Америкою ...ибирає щораз гостріші форми. Англійці ... американці покидають Далекий Схід. ...нглійці зрезиґнували й резиґнують далі з ...жних далекосхідніх осередків, що їх ...ймали досі безконкуренційно у своїх ру...х. „Франкуфуртер Цайтунг" добачує причину цього тихого й безславного відвороту англійців та американців у перемозі нових ...асад політики великих просторів. Англійці, що не можуть звільнитись від ...арих ідей, мусять уступати місце новим ...іжішим чинникам. На Далекому Сході ...рийдуть великі зміни й тому варто ознайомитись дещо з засадами доцьогочасної далекосхідньої політики анґлійського світу. „**Monatshefte für auswärtige Politik**" приносять в останньому числі дуже цінну статтю про становище Америки до Далекого Сходу.

Всі політичні посунення Америки мусітимуть в будуччині виходити, ще більше обережно, ніж досі, зі стратеґічного положення між двома світовими морями, з яких покищо тільки одне забезпечене достаточно фльотою. Америка вже сьогодні вважає т. зв. „західню гемісферу" від рогу Горн — отже включно з південною Америкою та Канадою — за простір, що його вона має охороняти. До часу закінчення плянованої двоокеанської фльоти, що може здійснитись найскоріше за шість років знаходиться цей американський оборонний простір в ролі країни, що змушений жити під загрозою двофронтової війни. Звідси випливає величезне значіння фронту на Тихому Океані, щоби правильно оцінити можливість заанґажування Америки в европейські справи.

Провідним моттом американської далекосхідньої політики було втримання політики „відкритих дверей", себто спочатку змагання втримати для Америки торговельно - політичну рівноправність у Сх. Азії. В перших десятиліттях, коли Велика Британія відкрила наостіж двері до Китаю, аж до закінчення першої ніппонсько-китайської війни (1895) змагали американці дійсно вибороти своїм торговельним і місійним товариствам ті самі права, що їх здобули собі бритійці насильством. Суттєве розширення американського становища на Далекому Сході та другий головний відтинок його розбудови припадає на десятиліття між 1895—1905 рр. В цьому часі придбали американці такі сьогодні важні острови як Мідвей, Вейк, Гуем, в першу-ж чергу — Филипини, через які вони ввійшли в ряд потуг, що значно зацікавлені територіяльно на Тихому Океані. Від цього часу займає Америка на Сході не тільки купецьке, але й імперіялістичне становище та втягнулася до суперництв з іншими імперіялістичними потугами у Східній Азії. **Політика Америки на цьому відтинку зводиться до ось-такої засади: в Азії повинна бути вдержана територіяльна та адміністраційна інтеґральність Китаю — як найкращий засіб втримати торговельно - політичну засаду „відкритих дверей".** Тому Америка проклямує свої інтереси нероздільно звязаними з національно-китайською незалежністю. Ця проклямація звертається проти поділу Китаю на смуги охорони та смуги інтересів і від самого початку була звернена проти ніппонських впливів у Китаю.Американська дипльоматія твердо боронила китайську суверенність після першої ніппонсько-китайської війни, після повстання боксерів та при підписанні договору в Портсмавтс (1905), де вона вимусила шанувати китайську інтеґральність від царської Росії та Ніппону. Підчас цього періоду імперіялістичного поширення, в якому Америка здобула також цінні острови на Тихому Океані, бачимо не тільки змагання осягнути торговельно-політичну рівноправність, але також і заходи, щоб ніяка інша сила не стала твердою ногою на азійському континенті. Це вдавалось Америці аж до 1914 р., коли то приходить третя суттєва фаза американської далекосхідньої політики, яка щойно в 1921 р. набирає знов стійкости. На початку війни Зл. Держави не мали змоги запобігти небажаним потягненням Ніппону в Азії. Американська фльота була слаба, а інші держави Заходу були звязані війною в Европі. Таким чином мав Ніппон майже вільну руку й міг після сильних боїв заняти німецькі позиції в Шантун (1915) та змусити західні держави признати йому на основі 21 домагань користи й права в північних провінціях Китаю, Манджуко та Суіюан, що стало вирішним для сьогоднішнього панівного становища Ніппону на цих територіях. Одначе, не дивлячись на все, Америка відразу по скінченні війни переводить далі послідовно свою далекосхідню політику. Вже в 1919 р. вдається їй разом з Англією вимусити від Ніппону віддачу Шантунґу Китаєві. Вершком цієї дипльоматичної акції являється підписання в 1922 р. Вашинґтонського договору, в якому Злученим Державам удалося зобовязати всі зацікавлені на Далекому Сході потуги шанувати засаду „відкритих дверей" у Китаю. Німеччина й Совіти не брали участи в цьому договорі. Метою сьогоднішніх американських зусиль на Тихому Океані втримати далі цю засаду політики „відкритих дверей" в Китаю.

Вислідом вашинґтонського договору мало бути замирення потуг у Східній Азії через роззброєння та спільне визнання означеної статичної рівноваги. Англійсько-американсько-ніппонське відношення фльоти устійнено на 5 : 5 : 3, практично привело воно до геґемонії Ніппону на західньо-тихоокеанських водах. Вже по десятьох роках (1931) від створення Манджуко, починається четвертий період американської далекосхідньої політики, що триває ще й досі. З вибухом ніппонсько-китайської війни (1937) Америка знов звертає цілу свою увагу на Далекий Схід.

Спочатку почала Америка велику пропаґанду в користь Китаю. Допомогові акції, протести, місії й т. ін. мали зворушити цілий світ, підчас коли постачання зброї до... Ніппону йшли безперервно! 80% цілого воєнного матеріялу споваджував Ніппон спершу з Америки!! Суттєва зміна в цій ситуації прийшла щойно після виповідження в липні 1939 р. ніппонсько-американського торговельного договору. Від дальшої ініціятиви Америки цього роду можна було сподіватись евентуального закінчення східньо-азійського конфлікту, але тут вибухла европейська війна, що мусіла безперечно вплинути на відношення окремих факторів на Далекому Сході.

Тому, що Вел. Британія й Франція відпали фактично як вирішні чинники на Далекому Сході, Злучені Держави звернули всю свою увагу в першу чергу на південно-східню Азію. В цій частині світа зацікавлена Америка в тому, щоб мати доступ до сирівців Голяндської Індії, в першу чергу до її олійів, ґуми та цини. За цим стоїть очевидно також змагання не допустити до того, щоб Голяндська Індія попалась у руки Ніппонові. Це уможливило б Ніппонові заняти остаточно (згадати б тільки найновіші вістки про постачання олійів з Голяндської Індії до Ніппону! — *Кент.*) панівне становище в південно-східній Азії та привело б остаточно до перекреслення засади „відкритих дверей" у Китаю.

В Америці піднімаються домагання стаціонувати фльоту — принайменше значнішу кількість одиниць — у Сінґапурі. Відношення американської фльоти до ніппонської означають сьогодні на 5 : 4, одначе через незвичайно велику віддаль від батьківщини має вона з Сінґапуру далеко гірші передумовини до операцій. Війна, це великий риск. Досі дискутували питання про панування в західній частині Тихого Океану як проблему великих фльот. Досвіди европейської війни підвищають значно значіння летунської зброї в цих просторах. Одначе з цим збільшиться ще американський інтерес, щоб не віддати Голяндської Індії. Тимчасом до цього мусіло б дійти наслідком політичного відступу Злучених Держав зі Східньої Азії. Рішення у справі дальшого курсу американської далеко-східньої політики лежить у руках президента Рузвельта. В кожному випадку Злученим Державам не стане нині сил одночасно воювати на Атлянтику й Тихому Океані. Далі слід памятати заяви відповідальних чинників Ніппону, що зі вступленням Америки до европейської війни, він стане по стороні держав осі. Отже висновок такий, що Злучені Держави зможуть вдержати головні напрямні своєї далекосхідньої політики в випадку дальшого збереження невтральности в европейській війні.

Богдан Кентржинський.

НІМЕЦЬКІ Й ІТАЛІЙСЬКІ ЛІТАКИ ЗААТАКУВАЛИ АНҐЛІЙСЬКІ КОРАБЛІ НА СЕРЕДЗЕМНОМУ МОРІ

РИМ. — **Головне Командування Італійської Армії** подає:

В Сицілійському Каналі італійські торпедолітаки й Піккіятеллі заатакували успішно ворожі морські ескадри. Поцілено дві авіоматки й один кружляк. Не зважаючи на дуже сильну протилетунську оборону всі італійські літаки повернули до своїх баз.

Одночасно вперше відділи німецького летунського корпусу у братній і тісній співпраці з італійськими відділами взяли участь на ворожі морські ескадри, причому вони поцілили одну авіоматку й контрторпедовець. В ночі на 11. і. обкидано бомбами пристань **Валетту** на **Мальті.**

На **грецькому** фронті на відтинку XI. армії були акції льокального характеру. Спроби атаків ворога на інших відтинках відперто

Віднова Холмського Собору

Холмський собор є для нас не тільки релігійною святинею, але й найбільшою та найціннішою памяткою нашої величавої старовини, свідком нашої культури на західньому кордоні наших етнографічних теренів. По його красі й багацтві судитимуть чужинці, що раз-у-раз відвідують його, про наш культурний рівень у давній давнині. Тому то кожному українцеві, де б він не перебував, повинна лежати на серці турбота, щоб холмський собор і вся замкова Данилова Гора якнайшвидше засяяли колишньою величчю й красою.

Кажу, колишньою, бо ті, що володіли ними 22 роки, зробили все, щоб затерти питоменні ознаки українства Данилового високого замку, зокрема собору та величної дзвіниці. Дня 19. травня волею німецькою уряду Данилова Гора з собором вернулася в руки українців.

Але в якому вигляді й стані! Собор переробили внутрі й іззовні. Поліхромія, іконостас, образи щезли, — залишилися голі стіни. Перероблено й дзвіницю. Гробницю під собором зруйнували й кістки наших славних предків спрофанували. Каплицю св. Кирила й Методія на верхній горі висадили у воздух динамітом. Зруйновано й спрофановано гроби на замковому цвинтарі, де спочили колись наші бояри, дружинники, нижчі духовні особи. Домову єпископську церкву переробили на театр (!). У стародавній палаті владик ми знайшли тільки голі стіни й купи сміття.

Саме наближався момент віднови сімсотлітньої холмської єпископії, віднови резиденції холмських владик і відбічної культурної й релігійної, а ширше: національної ролі Данилової замкової Гори, що повинна була знову промінювати на всю холмську землю. Хіба в такій обстанові це було можливе?

Хай читачі уявлять собі на хвилину, що повинні були переживати в цьому моменті холмщани. Устійненої церковної влади не було. Про єпископа-господаря не кожний відважувався ще й мріяти. Населення було зруйноване й залякане. Молодь впродовж 22 років загубила традиції гори й собору — виросла поза ними й ніщо її з ними не вязало. Чужі денаціоналізаційні впливи були ще сильні. А до всього цього не було грошей. На щастя, холмщани не втратили голови. Вмить почалося позичання образів, хоругов і інших річей. У два дні став провізоричний іконостас з дешевенької матерії. І можна було вже відправляти Богослужби.

А 6. червня вже відбулися збори громадян, щоб вибрати „Комітет віднови собору" з 28 осіб, які виділили з себе „Діловий Комітет" з 8 осіб, що без сотика в „касі" негайно взялися до віднови собору. Було в цьому ділі більше доброї волі, віри й романтики (до речі: всі старші люди), ніж хоч будьяких реальних підстав до надії, що це діло може вдатися. Справедливість вимагає, щоб підчеркнути, що члени Ділового Комітету виявили максімум енергії і працьовитости, а головне—розуміння свого завдання та відповідальности за свою працю перед українським народом. Щоб намітити собі правильний шлях, негайно навязали контакт з мистецькими гуртками, поодинокими артистами-малярами, архітектами, історикамп й т. д. Ознайомилися з історією собору, зібрали дещо зі старих світлин. Продебатували справу в свому колі, на зібраннях ширшого комітету й урешті деякі питання порушено в пресі.

У висліді повстав плян: намічено три головні етапи: 1) зробити негайно все те, що необхідне зараз для Богослужбових виправ, 2) збудувати новий іконостас і центральне огрівання й 3) зайнятися поліхромією та зовнішнім відновленням собору. Другий етап розпочати з запрошення знавців (архітектів і малярів) з метою підготови до конкурсу й обрання жюрі. Та одночасно збірали матеріяльні засоби.

Саме тепер Діловий Комітет закінчив перший етап своєї праці. За зібрані гроші (понад 12.000 зол.) привезли іконостаси, подаровані митрополитом Діонисієм, з яких один поставили в соборі, другий у домашній архиєрейській церкві, а також подаровані образи й інші речі. В соборі забетонували вівтарну частину, збудували солею, вставили дубову долівку і виконали всякі інші роботи. З театру зробили назад домову церкву в блискавичному темпі — впродовж 6 днів, і в суботу, 21. грудня, відбулася в ній перша архиерейська всенічна, а в неділю 22. XII., Служба Божа при масовій участі богомільців.

Другий етап віднови собору й узагалі Данилової Гори розпочався в значно ліпших умовинах. Архиепископ Іларіон прийняв протекторат над „Комітетом віднови собору" й згодився взяти на себе тягар зверхньої керми в ньому, залишаюч[и] шу ініціятиву й працю в руках до[...] ньої президії. Під його головування[м] лись два засідання комітету, які над[али] го праці швидшого темпа.

З ініціятиви владики намічено [...] вступний плян праці до другого ет[апу] архиеп. Іларіон видасть відозву до [...] з закликом до пожертв на віднову [холм]ського собору та з листом про по[...] до поодиноких осіб, крім цього звер[неться] з проханням до міродайних чинників [за] помогою; 2) Комітет запросить у Х[...] 26. січня 1940 р. видатніших наших а[рхітек]тів і малярів з метою виготовити пля[н] другого етапу, підготовитись до ко[нкурсу] й покликати жюрі; має теж появити[ся] пагандивний малюнок собору.

Отак справа віднови холмського [собору] вийшла на ширший і певніший шлях. [Залиш]шається вірити й сподіватися, що у[країн]ське громадянство візьме якнайшир[шу і] найжертвеннішу участь у творенні н[ового] фонду на гідну нас віднову хол[мської] релігійної і національної святині — [...] й цілої замкової Данилової Гори.

В. Островськ[ий]

До Управ У.О.Т., Шкіл і У.[Д.К.]

До нас надсилають приватні особи замо[влення] на бібліотеки ч. 1, 2 і 3. Подаємо до відома, [що] бібліотеки призначені в першу чергу для [...] Шкіл і У.Д.К. По виконанні замовлень дл[я] установ, будемо принимати замовлення від п[ри]них осіб. Про це повідомимо в часописах.

Тому звертаємося з проханням до УДК, [...] шкіл, щоби найдальше до 31. січня 1941 р. [на]досили запотребування на ці бібліотеки. З[апотребування] шення не є ще дефінітивним замовленням. Ці [замов]лошення будемо держати в евіденції до дн[я ...] березня 1941. Оскільки до цього часу, це є [до ...] березня 1941 не вплине формальне замовл[ення] з вплатою належитости, зчеркнемо запотребу[вання] з евіденції. Отже:

Запотребування на бібліотеки слати до [...]

Замовлення з вплатою належитости до 31 [...] 1941 р.

УКРАЇНСЬКЕ ВИДАВНИЦ[ТВО]

Краків, Райхсштрассе 3[...]

БОГДАН ЛЕПКИЙ 5)

Крутіж

(Історичні малюнки з часів гетьмана Виговського).

„Як кому", — докинув хтось із гурту.

Босаковський згірдливо подивився на нього.

„Добре, синоньку, кажеш: як кому. Та в нас того розуму, на жаль, не багато, бо коли б ми більше його мали, то тепер згуртувались би кругом гетьмана, як нашого одинокого проводира й ішли б, куди би він нас повів, на смерть і на життя".

„Про Виговського, гадаєш?"

„*А ти Цицюри хотів би*".

„Виговського покійний Хмель у татарів за сиву кобилу купив".

"А хочби й так, то що? При чому тут кобила? Та ще сива. Дурні, дурні! Хтось якусь глупість ляпне, підхоплять і — пішло. Наймудрішого чоловіка осмішать, і забудуть, що насміхаючися над своїми чільними людьми, самі з себе сміються, з того, що Бог найкращого народові дав".

„А всеж таки покійний гетьман Виговський за кобилу купив".

„Брешеш!" — гукнув Босаковський, немов з гармати стрілив. В коршмі тихо стало, а він дальше казав: „Я там був. Покійний гетьман на горбку по битві стояв і дивився, як долом проходили бранці. Чвірками. Одна за одною, багато їх, багато. Нараз булавою кивнув, стали. У чвірці перший з краю, ішов високий, ставний шляхтич. Сині очі, ясний волос, короткий вус, сліди біди на лицях. „Як звешся?" — спитав його гетьман. „Іван Виговський", — відповів цей. — „Виходь з чвірки і ставай біля мене..." Так вони й зустрілися зі собою великий гетьман і його пізніший ґенеральний писар, а теперішний наш гетьман".

„Шляхтич за шляхтичем тягне", — кинув котрийсь.

„Не за шляхтичем, а за правдою стою, за своїм рейментарем, за господарем держави. Я під булавою Виговського бився й іншого вожда навіть знати не хочу. Не зраджу його, бо я не зрадник".

„Смішак", — відізвався цей самий голос, що перше.

„Смішак?" — кинувся Босаковський до нього. — „Виходи, я тобі покажу, який то я смішак!"

„Гадаєш, що хвіст під себе візьму, що твоїх вусів зжахнуся".

„Виходи!" — повторив Босаковський і шаблю з похви добув.

Розступилися козаки, попід стінами стали і два клинки, як дві блискавиці майнули в повітрі. Ще раз, ще раз, ще раз... Гострий, пронизливий дзенькіт, такий любий для козацького вуха, засвистав тепер там, де перед хвилиною лунали сварливі голоси. Ще раз, ще раз, ще... Босаковський, високий і худий, стояв випрямлений, як у церкві свічка і майже не поступався з місця. Ліву руку заложив за спину, праву зі шаблею витягнув перед себе і не водив нею, не напирав на противника, лиш кінцем клинка відбивав його удари. А противник, молодий і мало ще досвідчений козак, як дикий кіт прискакував до Босаковського. То присідав на одній нозі й кидався вперед, то знову подавався взад, щоб за хвилину повторити випад. Він чимраз більше горячився і запалювався, чимраз сильніше вдаряв об підлогу. Незабаром так утомився, що піт горохом сипався йому з лоба на брови і на вії. Сопів і постогнував та спльовував слину з потом змішану. А Босаковський прижмурив своє пивне око, а зелена-

...сів преси

Як довго потриває війна?

...ю тему находимо у передовій статті ...фуртер Цтг" (ч. 22) цікаві міркуван... ...ердивши волю німецького народу ...і війну до переможного кінця, пише

„Маємо слово Фірера: „Рік 1941 принесе ...кінчення найбільшої перемоги нашої істо...". Було б недоцільним хотіти відгадати як ...бі уявляє Адольф Гітлер хід цього подви... у подробицях. Безсумнівно бачить він ...го ясно перед собою. І якщо Рузвелт вдає, ...о він вірить ще у перемогу анґлійців, то це ...ачить тільки, що він це робити мусить, як...о не хоче наразитися на небезпеку реакції ...мериканського народу. Цей нарід сказав би ...ді таке: твоя програма допомоги є оче...идним божевіллям і кожний сотик, що його ...аємо на ту ціль, це ґріш викинений через ...ікно."

...льше твердить автор, що всупереч ...анням Черчіля, положення Анґлії ...док німецької бльокади, постійно по...ється. З другого боку на негайну аме...ську допомогу в потрібних розмірах, ...ахувати.

„Сер Ватер Лейтон, делеґат анґл. міністерства засоблення, що вернувся саме з Америки до Лондону, є того самого погляду. Він потверджує коротко це, чого анґлійці вже давно боялися і про що знають держави оси: Аж до весни не може Англія від Америки багато сподіватися, не дивлячись на те, що анґлійська продукція сильно потерпіла від знищення. В таких умовинах не диво, що відомий анґлійський публіцист дістав дозвіл помістити у великому і популярному часописі таке поважне признання: „В найближчих шістьох місяцях переможемо, або впадемо."

„Франкф. Цтґ." закінчує свої міркування твердженням, що саме ці „найближчі шість місяців" будуть критичні для Анґлії. Частинні успіхи на протиіталійському фронті не зможуть поправити анґлійського положення тимбільше, що вони переминаючі. Проти німецької потуги, проти її мілітарної, господарської та політичної досконалости є Анґлія нині безсила.

...розуміє Америка допомогу „демократії"

...каве звідомлення про бюджетні та ...неві справи Америки подає „Франк...ер Цтг" (ч. 18) у кореспонденції з ...гтону:

„Президент Рузвелт так, як це заповів 6. січня, предложив тепер конґресові (парляментові) свою бюджетну програму, в якій наводить грошові суми, потрібні для дальших зброєнь. Предкладаючи цю бюджетну програму, пояснив він, що взяв під увагу не тільки оборону Злучених Держав, але також допомогу для „інших демократій". Вже у своїй декляративній промові 6. січня заявив Рузвелт, що найкорисніша роля, яку під теперішню пору можуть відіграти Злучені Держави, — це статись „арсеналом" для цих („демократичних") народів. За його словами, ці народи не потребують людського матеріялу, але оборонної зброї на міліярди долярів. Вже скоро прийде час, що вони не будуть в силі платити готівкою. Тоді Америка не зможе і не захоче сказати їм, щоби піддалися, якщо не можуть заплатити за потрібну зброю. Отже він, Рузвелт, не буде домагатися, щоби Америка дала цим народам позичку, але жадатиме повновласти, щоби могли фабрикувати для цих народів ще й на запас военно-технічні матеріяли.

Для здійснення цього Рузвелтового пляну передбачується в бюджетній програмі за один тільки адміністраційний рік 1941/42 видатки у висоті 17 і пів міліярда долярів, з чого 10 міліярдів 800 міліонів, отже 62 відсотків, призначено на зброєневі цілі. З видатками за адмін. роки 1939/40 і 1940/41 преліминував уряд разом 28 міліярдів долярів на зброєння, які частинно є вже затверджені. При цьому передбачується дефіцит за 1941 р. у висоті 6 міліярдів 200 міліонів та за 1942 р. 9 міліярдів 200 міліонів долярів...

В ділянці армії предбачує Рузвелт піднесення чисельности амер. армії з 250 тисяч з червня 1940 р. на 1 міліярд 400 міліонів у 1942 р. при одночасному дозброєнні частин наймодернішим, змоторизованим матеріялом. У морській ділянці буде продовжуватися розбудова военної фльоти, яка має перевищити всі фльоти світу при одночасному подвоєнні стану залоги. Предбачується також „велике збільшення" повітряної фльоти та II службового складу. Крім цього, при фінансовій підтримці уряду, буде розбудований новий зброєневий промисл. Дотепер заключено вже договори для будови 125 нових фабрик, при чому у пляні є дальші інвестиції."

БОЛГАРІЯ Й НОВА ЕВРОПА

СОФІЯ, 15. І. — Болгарський премієр д-р Фільоф виголосив промову в місті Руссе над Дунаєм. Він підкреслив, що Болгарія зачисляється також до цих европейських країн щодо яких торкається новий лад в Европі та які переживають тепер події історичної ваги. Тому болгарський нарід повинен довіряти свому урядові. Закордонна політика Болгарії була наставлена на вдержання мира й ладу на Балканах. Болгарія стала ревізіоністичною державою, бо важко потерпіла внаслідок договору в Неї, й тому не хотіла приступити до пакту балканських держав. Договором у Крайовій Болгарія одержала Південну Добруджу. Вкінці премієр Філоф обговорив внутрішні справи та заявив, що **болгарська армія сьогодні вповні озброєна.**

ВІДОЗВА ГОРІЯ СІМИ

БУКАРЕШТ, 15. І. — Командант леґіонарського руху й заступник премієра, Горія Сіма видав відозву до леґіонарів і громадянства. В ній пише м. ін.:

„Після домашніх ревізій, що їх перевела ґенеральна дирекція поліції з доручення міністерства внутрішніх справ, з метою викрити архіви й відділи масонських льож у цілому краю, виновників, связаних з Інтелидженс Сервіс, та нею керованих, — почали поширювати тривожні вістки, щоб витворити атмосферу недовіря до леґіонарського режіму. Всякі надії масонів і їхніх прихильників, у звязку з закордонно - політичними обставинами, — це омана".

КНЯЗІ НІМЕЦЬКОЇ ЦЕРКВИ БАЖАЮТЬ РАЙХСМАРШАЛОВІ

БЕРЛІН, 15. І. — На доручення конференції німецьких епископів, німецькі князі Церкви переслали райхсмаршалові Ґерінґові сердечну депешу з побажаннями з нагоди його 48-их уродин.

—о—

...им пильно стежив за кожним порухом супротивника, переедбачуючи кожніський його удар. Аж нараз свою ...шаблю скорим рухом в оборот пустив. Засичала шабля Бо...аковського, як гадюка, зашипіла, як розпалене залізо в зим...ій воді, задзвеніла, замихтіла в очах, аж нара з такою си...ою ворожу шаблю біля самої рукоятки рубнула, що клинок ...ільки дзвягнув, зойкнув, свиснув і поскакав по дильованій ...олівці.

„Но, так..." — сказав Босаковський і з привички шаблю ...о свого лосевого каптана обтер. — „Та-ак!" і погладив ...ї пестливо.

А його противник здивований і ніби перестращений тим, ...о сталося, стояв посеред коршми з роздвяленою губою ...ї вибалушеними очима. Лівою рукою обтирав піт з чола, ...а правій все ще тримав відтяту рукоятку. Рука його дрі...ала, як у столітнього старця.

„Але ж бо бе, —бубонів, — чорти б йому на Великдень ...приснились, але ж бо бе!"

„Дякуй Богові Милосерному, що голова не відлетіла. Та ж це такий рубач, що одним махом розфалатав би чоловіка на двоє".

„Бувало й таке, бувало, чому б то ні" — притакував Босаковський, завішуючи вус на ліве ухо.

„Молодець Босаковський!" — хвалили його ті, що ще ...ак недавно насміхалися з нього. А старші казали: „От так ...ій малечі й треба. Нехай знають, як старших шанувати".

І пхалися до Босаковського, обнімали його й кріпко стискали, приговорюючи: „Не шляхтич ти, брате, а козак, справжній козак!"

Цікавилися його шаблею. Та він її не радо з рук давав, ...бо дівчини й шаблі з рук не дається. „Перед цею шаблею, — говорив — раз цілий чамбул татарський утікав, як заяці вті...кали, як перепуджені вівці, щоб я потурчився, коли брешу".

„Віримо, віримо тобі, Босаковський" — і кожний хотів з ним чоломкнутися чаркою, щоб запити двобій. — „Ідіть геть!" — обганявся від них Босаковський, як від мух.— „Не вже ж це був двобій? От іграшка звичайна. Треба вам було бачити, як я раз з Калиновським на шаблі счіпився, то був герць! Сам покійний гетьман казав, що ще такого не бачив, а знаєте, який він був мистець на шаблю. Обійняв мене і пригорнув до серця, — до нині чую, ніби мене медвідь пригортає до себе".

Нараз Телепа і Журбу за столом побачив. „А ви ще, панове, тут? Бери, сотнику, гостя та веди у свій двір, він здорожений, йому спочить пора".

„Добре, товаришу, кажеш, Журбі на спочинок пора", — відповів Телеп, розпрощалися з товариством і вийшли оба з Журбою.

Босаковський відітхнув. А то він боявся, щоб до гіршого не дійшло. Своїм двобоєм втихомирив розварених козаків, бо знав що нема в них нічого цікавішого над шаблю.

Босаковський славився мистцем у бою на шаблі. Тільки ніхто не надіявся, що він і про поважні справи також так само мітко балакати вміє. Тому то здивовано дивилися на його. До тепер бачили в нім шляхтича-брехуна, що любить випити й пожартувати, аж тут гляди, цей чоловік і політику близько до свого серця приймає, долею України турбується. Диво одно!

„Простіть, панове, що я може й непотрібно бився", — почав. — „Аде така вже моя вдача, що за правдою тягну. Через те я нині тільки Босаковський, тоді, як другі пірнач тримають.

(Далі буде).

Молодь і виховання

Відзнака лещетарської справности

Вже раніше згадував я про те, що реферат опіки над молоддю й родиною Українського Центрального Комітету відновляє з 1941 роком установу „Відзнаки Фізичної Справности". Крім „В. Ф. С." як символу всесторонньої фізичної справности й тугости відновляють теж „Відзнаку Лещетарської Справности", вправді як символ спеціялізації, але спеціялізації дуже потрібної і корисної.

Метою установи „Відзнаки Лещетарської Справности": 1) розбудити якнайширше зацікавлення до їзди на лещетах; 2) заохотити молодь до раціональних вправ на лещетах; 3) задержати лещетарську справність до найпізнішого віку.

Не йде тут про найкращих ні найздібніших лещетарів. У змаганнях за „В. Л. С." треба плекати ідею проби своєї справности серед найширших кругів цілої суспільности. Правильник передбачує вимоги навіть для 60 і більше літніх громадян. Лещетарство це спорт, що має величезне практичне пристосування. Почавши від малих дітей-школяриків, аж до старих гаєвих і побережників, всі вони можуть вживати лещета як комунікаційний засіб. Крім цього змагання за „В. Л. С." має дуже велике моральне значіння. У них виступає у свойому найчистішому виді, бо змагун змагається не за краще місце, а за час. Він не потребує перемагати противника, але час. Він має осягнути певний означений час, щоб здобути право носити „В. Л. С." При цих змаганнях не признають місць, лише без огляду на місце признають відзнаку усім змагунам, що осягнули певні означені вимоги.

Вимоги здобуття „В. Л. С." є такі, що їх може осягнути кожний лещетар, що середньо опанував їзду на лещетах. Отже до змагань можуть ставати усі лещетарі, й усі вони можуть скінчити їх з однаковим успіхом, бо всі можуть здобути право носити відзнаку „В. Л. С." Загроза скінчення бігу на далекому місці (хоч це не може мати значіння для правдивого спортовця) відпадає і люди, які цим зражуються, не потребують цього боятися.

Здобування перших місць на змаганнях вимагає в нормальних обставинах дуже багато часу й праці на підготову. А на це не можуть позволити собі всі, навіть дуже добрі лещетарі. В зимі день короткий так, що лещетарі, які працюють зарібково, не можуть вправляти у звичайних днях. Одначе вправи лише в неділю і свята можуть вистарчити лише при дуже інтензивній і правильній руханці та вправах в довших бігах. Тому дуже багато таких лещетарів перестає змагатися і провірювати свою справність, бо їм встидно, щоб молодші, які очевидно мають більше часу відсували їх на дальші місця.

За те „В. Л. С." виключаючи клясифікацію по місцям, переносить ціле суперництво на самого змагуна. Змагун не змагається зі співзмагунами, але зі своїм власним часом, осягненим в попередньому році, з поступом своєї справности й піддержанням. Він пробує й провірює, чи його спроможність відповідає обективній вимозі, поставленій до справного лещетаря.

Вимоги „В. Л. С." є зрізничковані на пять кляс після віку змагунів (18—31, 32—39, 40—49, 50—59, 60 і більше літ), і на дві кляси для юнаків так, що кожний вік має відповідні для себе вимоги.

Змагуни можуть вибрати одне з чотирох суперництв: 1) біг плоский, короткий, 2) біг 30 км., 3) біг 50 км., 4) зложений біг (плоский і скок).

Жінки й юнаки (-чки) змагаються лише у плоскому бізі.

Відзнаку признається в трьох ступнях: бронзовім, срібнім і золотім, відповідно до осягненого часу. За трикратне щорічне здобуття відзнаки одного ступня признають відзнаку вищого ступня.

Таку організацію пропаганди й поширення фізичної справности ввели в себе майже всі новітні держави і вона дала дуже добрі успіхи. Віримо, що й серед українського громадянства осягне вона неменші успіхи.

ЯР.

Не занедбуймо руханки у школі

Значіння фізичного виховання для розвитку організму дитини назагал ніхто не перечить. Всі згідні, що нам потреба сильної, здорової молоді; всі признають, що „в здоровому тілі — здоровий дух", але... всетаки в наших вселюдних школах мало руханки. Так якось складається, що учителі, а навіть інколи інспектори вважають важнішим навчання рахунків, співу, тощо, а руханку зовсім занедбують. Найчастіше розгрішують себе учителі тим, що школа не має відповідного приміщення до руханкових вправ. Цей аргумент зовсім нестійний. Всі, що з цієї причини занедбують у школі ведення руханки, приносять молоді велику шкоду, бо в чим гірших гігієнічних умовинах, дітвора, тим більше треба всіми доступними способами протиставитись шкідливому впливові на молодий дитячий організм. Словом, чим тісніша шкільна саля, чим більше в ній вчиться дітей, тим пильнішу увагу мусить школа звернути на фізичне виховання дітвори.

Обовязком кожного учителя за всяку ціну старатись здобути приладдя, помешкання, площу. Одначе кожний мусить памятати, що суть справи не в грищах та приладдю, а в руховї. Тверда й прикра дійсність не може й не повинна допроваджувати учителя до безділля. В остаточному випадку він може придбати таке приладдя, яке можуть зробити самі діти на лекціях, або куплять за свої ощадности.

Кий, шнурки, линва, мячі зі шмаття, мішочок випханий горохом, звичайна або шкільна лавка, луг, рів, сніг, лід, совги, прогулька — це „приладдя" доступне кожному учителеві, кожній школі. Треба тільки хотіти та вміти використати місцеві обставини та використати на руханкових вправах все, що до цього надається.

Зовсім зрозуміло, що трудно говорити про правильну працю, якщо учитель не знає точно предмету та метод його навчання. Але якщо доповнюємо своє знання з інших предметів, то можна доповнити його також з ділянки фізичного виховання. Памятаймо, що шкільна молодь це наша майбутність і її всесторонне виховання не може бути нікому байдужим.

Антін Савич.

Міцні в уяві та язиці

Брехлива потіха англійського радія

БЕРЛІН. — Авторитетні німецькі круги подають: Урядова британська радіовисильня подала у суботу вістку немов то минулої пятниці англійське летунство перевело великі атаки на північну Францію. У тих діях мало взяти участь аж 50 бомбовиків та 500 ловецьких літаків.

В дійсності й ті числа і ті наче то англійські успіхи це все одна видумка. Впродовж 10. І. надлетіло на північно-французьке побережжя всього біля 70 англійських літаків. Такі налети за дня намагалося переводити англійське летунство ще на початку війни. Так воно намагалася атакувати Вільгельмсгафен, але в усіх таких випадках завсіди потерпіло важкі невдачі. Подібну спробу зробили англійці 10. І. З цього числа 70 ворожих літаків було 20 бомбовиків та 50 ловецьких літаків.

Вже перед каналом Ля Манш німецькі ловецькі літаки зістрілили один ворожий літак типу Брістол-Бленгейм та один Спитфаєр. У смузі дій німецької протилетунської артилерії англійці втратили від влучного вогню німецьких протилетунських гармат дальших 6 літаків — 3 літаки Брістол-Бленгейм та 3 ловецькі типу Гюрикен. Решта ворожих літаків не мала ніякої змоги влучно скинути бомб, бо німецька протилетунська артилерія відкрила дуже успішний вогонь. Назагал впало тільки 15 бомб. Одна з них впала на військовий обєкт — один маґазин матеріялів — але не спричинила таких шкід, щоби про них варто було згадувати. Німці не потерпіли ніяких втрат, ані у летунських боях, ані від ворожих бомб.

Дальше британське радіо згадувало, наче підчас німецького налету на Портсмавт англійці зістрілили 2 німецькі літаки. Це також свідома англійська неправда.

ЗНИЩЕНІ НАЙКРАЩІ БУДИНКИ ЛОНДОНУ

ШТОКГОЛЬМ, 15. І. — До Швеції наспіли вістки, що англійці вже приготовилися, щоби на випадок безпосередньої атаки на Англію евакувати населення прибережних смуг. Дальше англійці признаються уже до великих шкід, що їх спричинили у найвеличавіших будинках лондонського середмістя німецькі бомби. Між ними вичисляють також вестмінстерський будинок управи міста. Його поцілило багато запальних бомб та одна розривна бомба. Німецькі бомби знищили також великі склади книжок відомих лондонських видавництв. Шведські часописи пишуть, що жертвою полумя стало 5 міліонів книжок. Налети знищили в Лондоні 37 великих книгарських фірм. Ці втрати встигли щойно тепер ствердити, бо досі руїни були залиті водою на кілька метрів завглибшки.

Підчас королівських відвидин у Шефилді Юрій VI наділив шляхотством одного з тамошніх промисловців — Ґрента. Англійський двірський бюлетень зазначує, що це перший раз так надали шляхотство у фабриці й що до цього вистарчило, щоби тільки звичайно станути навколішки.

Мабуть такі вістки мають викликувати враження, що англійські фабрики стоять ненарушені...

З українського життя

З ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ У РАДОМІ

В радомській області є сьогодні коло 4 тисяч українців. Є це переважно заточенці: бувші польські урядовці та робітники, перенесені сюди польською владою з українських етнографічних земель, еміґранти УНР, та нові переселенці. Всі вони є сьогодні згуртовані в 5-ох УДК: 1) В Кельцах — на місто Кельці та повіти Кельці, Єнджеїв, Буско, Опатів і Кінське; 2) В Радомі — на місто Радом та повіти Радом та Ілжу; 3) В Томашові Маз. — на повіт Томашів; 4) в Ченстохові — на місто Ченстохову; 5) в Радомську — на повіт Радомско. — Життя в цих Комітетах іде повним темпом, а про осяги деяких УДК були вже згадки на сторінках нашого щоденника. Проте найбільш відповідальна праця в цьому заточинецькому терені спадає на УДК у Радомі, що діючи в осідку шефа радомської области, репрезентує силою факту інтереси українців цієї области. Допомоговий Комітет у Радомі, що повстав завдяки ініціятиві теперішнього голови інж. Льва Яцкевича, істнує від березня м. р. Має власну домівку при вул. Перацького 25/II. При УДК істнує мішаний хор, є драматичний ґурток, Секція Жінок, що взяла на себе тягар технічної сторінки всіх імпрез до зимової допомоги включно. Хор виконує для УДК та радомської Громади ролю уряду пропаґанди. Цю пропаґанду серед німців веде він українською народньою піснею та густо-часто промощує шлях Проводові УДК в його важкій праці. Згадаємо його такі успішні виступи: 1) з нагоди імянин шефа дистрикту Д-ра Ляща, 2) з нагоди приїзду до Радома Ґенер. Губернатора Д-ра Франка, 3) з нагоди приїзду Дружини Ґенер. Ґубернатора, 4) участь в пантоміні „Вечір літньої ночі". При господарському рефераті діє секція „заосмотрення", що турбується про приділ для спомагаючих членів I.О.К.: текстильних товарів, вугілля, взуття, тощо. Скількість членів постійно росте. Сьогодні охоплює УДК приблизно 400 осіб, з цього 250 у Радомі і повіті та 150 в повіті Ілжа. На повіт Ілжу діє Делеґатура Радомського Комітету з осідком у Стараховицях. 15. IX. 1940. відкрито українську народню державну школу, що має сьогодні 30 учнів та учениць. 22. XII. 1940. відбулася на сцені, що міститься саме у згаданій школі, виставка Св. Миколая в трьох діях п. н. „Христя". Тема — актуальне життя наших заточенців. Вистава пройшла при битком набитій салі з повним успіхом. Найкраще подобалася в ролі Христі учениця української школи в Радомі Христя Чорна. В радомській українській Громаді життя пливе спокійним руслом, а такі великі осяги по 20-літній пустці були можливі тільки завдяки взаїмній співпраці всіх українців без огляду на віру та політичні переконання.

З ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ В ЯРОСЛАВІ

Перечитуючи українську пресу, мало коли подибуємо вістки про українське життя в Ярославі так що могло б видаватися, що життя це дуже скупе. Та так воно не є: українське життя в Ярославі йде повним темпом у всіх ділянках. Ось і короткий його реєстр від листопада 1940 р.

Свято 1. Листопада відсвяткували і молодь і ширше громадянство. Дня 1. XI. відправив в місцевій парохіяльній церкві Архиерейське Богослуження Преосвященний Кир Григорій. День перед тим, в четвер відправлено панахиду за душі поляглих Борців, що впали на полі слави.

В роковини 359 героїв відбулася заходами КЛК академія для старшого громадянства, а заходом ґімназії для учнів української державної ґімназії.

15. XII. заходами УДК та КЛК відбувся традиційний Андріївський Вечір з товариськими забавами. Треба згадати і про гостину св. Миколи. 19. XII. загостив найперше св. Микола до шкільної молоді. Сценка, що її відіграли учні української державної ґімназії при співучасти учнів української державної торговельної школи випала досить гарно, бо зміст її був актуальний. Вечором того самого дня відвідав висланик неба і старше громадянство Ярослава. Програма в укладі дир. Андруховича випала дуже гарно. Співи, жарти, куплети й танці були вміло виконані силами місцевого КЛК й *викликали бурі* оплесків та сальви сміху.

22. XII. в навечеря смерти сл. п. Д. і Б. відслужено в парохіяльній церкві панахиду за душі обох героїв. По панахиді в салях УДК відбулася святочна академія. Вступне слово мав д-р Ю. Старосольський, що в живих красках зясував присутнім хід процесу та його закінчення — екзекуцію. По рефераті слідували деклямації та виступи місцевого „Бояна".

КЛК зорґанізував внутрішні клюбові шахові змагання. Першуном став друг Лушпинський, дальші місця заняли: З. Домазар, А. Копистянський, В. Дейчаківський, А. Бруxаль. Зацікавлення змаганнями було досить велике, а самі змагання виказали, що КЛК диспонує дуже добрими шаховими силами. Змагання стояли на високому рівні. Також заходом КЛК відбулися змагання пінґ-понґ у двох ґрупах. До першої належали вже заавансовані грачі, до другої початкуючі. Змагання пінґ-понґ зорґанізовано також для подруг. Першункою стала подруга Лушпинська, на другому місці Корнятівна. І в цій ділянці КЛК має добрих грачів. Та КЛК не обмежується лиш до цих двох галузей спорту. Копаний мяч є також у програмі КЛК, хоч спортова площа вже і снігом посипана, ще грала молода дружина і молоді змагуни свої змагання за чашу Крайсгавптмана з Ярослава. Вправді, зацікавлення публики на змаганнях КЛК було досить мале, зате на змаганнях „Сяну" в Перемишлі творили ярославці окрему ґрупу, що подивляли гарну гру „Сяну". Було б побажане, щоб українська публика Ярослава більше зацікавилася своєю спортовою дружиною.

В українській державній ґімназії повстав І. Курінь Молоді. Майже щодня відбуваються сходини роїв. На сходинах вивчують впоряд та виголошують різні реферати на виховні теми. Курінь поділений на чотири чоти (три мужеські й одна жіноча). Згаданий Курінь Молоді відсвяткував уже кілька національних свят. В програму праць Куреня входять також різного роду курси, як шоферський, теренознавства, переплетницький, українознавства й ін. Опікуном Куреня є проф. А. Бабич, а поучником секретар ґімназії Ор. Городиський.

Г.

Англійці підготовляли атентат на єгипетського короля

МІЛЯНО, 15. І. — Італійський туринський щоденник „Стампа" подає: Радіовисильня у Дамаску повідомила у понеділок ввечері, що **викрили плян атентату на єгипетського короля Фарука** та його матір, що відома зі своєї недовірчивости до англійців. Змову зорґанізувала та сама ґрупа, що недавно підготовлювала атентат на життя **короля Іраку Ібн Савда**. Згадана орґанізація стояла під впливом **анґлійської Інтелидженс Сервис** та намагалася усунути всі провідні особи арабського світу, що є **проти анґлійських плянів**, опанувати арабів.

Єгипетський уряд зажадав, **видачі** одного із змовників на життя короля Ібн-Савда, що його ще досі не покарали смертною карою. Але Ібн-Савд не вволив волі єгипетського уряду з огляду на те, що єгипетська поліція під сильним наглядом англійців і через те нема ніякої запоруки, що слідство переведуть ясклід. Одночасно король Ібн-Савд вислав до короля Фарука свого спеціяльного відпоручника, щоби йому подати до відома всі подробиці, що їх досі встигли зібрати підчас слідства. Дальше король Ібн-Савд предложив єгипетському королеві перенести осідок слідства з Каїра до Джидди, щоби таким робом спекатися анґлійського впливу.

Рузвелт повинен би теж знати що таке „демократія"

Запит ніппонського щоденника

ТОКІО, 15. І. — Ніппонський щоденник „Токіо Нічі-Нічі" помістив вступну статтю, що займається поняттям **„демократії"**, яка деяким краям служить маскою для їх справжніх цілей. Токійський щоденник запитує Рузвелта, чи дійсно варто рискувати долею людства для підмоги тих „демократичних країн", що їх хоче підтримати Рузвелт. Наперед сам Рузвелт оголосив себе диктатором Злучених Держав, щоби боронити т. зв. демократії. Історія Англії повна жахливих жорстокостей, що супроводили імперіялістичну та шовіністичну експльоатацію.

„Ясновельможні з Лондону" це жахливі тирани у британських кольоніях в Африці та Індії. Насильство та визиск це підстави т. зв. британської демократії, що її Рузвелт готовий боронити всіми засобами. Те саме торкається всіх інших демократій Европи. При кожній нагоді виявляється їх перфідія та насилля. Навіть та Бельгія, що її покришкою демократії доконуославили за те, що вона хоробро воює за демократію, веде одиноку в історії кольоніяльну політику визиску супроти 9 міліонів тубільців.

Ті демократії — пише ніппонський часопис — загарбали сировини всього світу, пограбували малі й слабі народи з їх волі і самостійности та втримували систему невільництва, що у високій мірі недемократична. Про те все повинен би довідатися і Рузвелт.

——o——

ФІРЕР БАЖАЄ РАЙХСМАРШАЛОВІ ҐЕРІНҐОВІ

БЕРЛІН, 15. І. — З нагоди 48-их уродин райхсмаршала Ґерінґа **Фірер** переслав йому телеґрафічно свої *побажання, втримані* у дуже теплих слозах.

АКЦІЇ НІМЕЦЬКОГО ЛЕТУНСТВА

БЕРЛІН, 15. І. — **Головне Командування Німецьких Збройних Сил** подає:

Німецьке летунство перевело розвідчі налети над Анґлією Сильніші ескадри боєвих літаків заатакували в ночі з 12. на 13. ц. м. військові обекти в **Лондоні.** Завважено більші пожежі. Також обкидано бомбами військові обекти на південно-східньому побережжі Анґлії. В ночі з 13. на 14. ц. м. обкидано успішно бомбами важні військові обекти у **Плимавті.** Дальше закладано міни перед анґлійськими пристанями. Підчас збройного розвідчого лету німецькі літаки затопили один торговельний корабель **4.000 тон,** га поцілили двома бомбами один **кружляк.**

Ворожі літаки намагалися налітати на зайняті терени,одначе їх прогнали протилетунські батерії та ловецькі літаки. Кілька ворожих літаків скинуло бомби на терени Південної Німеччини, м. ін. на місто Байрайт. Ворог утратив разом 11 літаків.

АНҐЛІЙЦІ ЗНОВУ НАРУШИЛИ МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

МОНСЕВІДЕО, 15. І. — З південно-американських пристаней виїхало 5 французьких кораблів з харчами для незайнятої частини Франції. Анґлійський помічний кружляк „Естуріяс" затримав та перевів ревізію на одному з тих кораблів, що називається „Мендозо". Діялося це в межах 3-милевої прибережної смуги. Анґлійський кружляк післав на французький корабель реквізиційну комісію. Параґвайський уряд гостро запротестував проти цього нового нарушення невтральности південно - американських держав.

Як відомо, південно - американська вільна смуга простягається не тільки на загально признаний простір 3 морських миль, але обіймає 40 миль.

ЛОНДОНСЬКЕ РАДІО ПРО НІМЕЦЬКІ НАЛЕТИ

ЦІРІХ, 15. І. — Про успішну атаку німецького летунства на воєнні обекти в **Плимавті** ніччю під 14. І. повідомляє лондонська радіовисильня, що налет німецьких літаків тривав **3 години.** Німці **скинули тисячі запальних бомб.** За ними пішли **тисячі розривних бомб.** Після цього радіо подало — як звичайно — своє скучне закінчення: „Знищено деяку кількість будинків".

З нагоди летунського налету на Лондон ніччю під неділю, повідомляють часописи невтральних держав, що одна важка бомба поцілила важну вузлову стацію підземної залізниці. Вибух бомби видер яму великанських розмірів. На місці працюють сотні піонірів. Цілими тонами вивозять румовище. До тих робіт вжили двигунів, високих на 12 м.

Кореспондент часопису „Ню-Йорк Таймс" пише, що один лондонський парк є призначений, щоб у ньому складати румовища. Величезна гора румовища вже досягла 7 м. висоти та росте з кожним днем щораз вище.

——o——

Новинки

КАЛЕНДАР

СІЧЕНЬ

16. Четвер — Малахії пр.
17. Пятниця — Собор 70 ап.

ПРОШУ п. ОСИПА ФИЛИПОВИЧА подати свою адресу: Karl Hexel, Litzmannstadt — Stadtsiedlung, Goldingstr. 3. W. 18.

— ПРАВНИКИ всіх дикастерій подадуть негайно — з метою остаточної реєстрації для Центральної Правничої Секції — через приналежні УДК або безпосередньо до УЦК — Відділ Суспільної Опіки, Центральна Правнича Секція в Кракові, Зелена ч. 26/7 такі дані: 1) імя і прізвище, 2) дата і місце уродження, 3) цивільний стан (діти), 4) студії (час і місце покінчення), 5) спеціялізація (докладно), 6) правнича практика (де й коли), 7) чужі мови, якими говорить і які розуміє, 8) теперішнє заняття, 9) в якій ділянці правничих зайнять бажає працювати, 10) чи схильний працювати науково, в якому напрямі, 11) чи має правничі документи, які, 12) чи й які займає громадянські пости, 13) чи, за що й коли був караний, 14) теперішня адреса, 15) заваги. — Український Центральний Комітет. — Керманич Відділу Сусп. Опіки.

— ВЖЕ появилися в бібліотеці „Дорога": „ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ ВИРЯД" — вказівки для виробу й купівлі всіх частин лещетарського виряду. Ціна 50 сот. — і „ПРАВИЛЬНИК ЛЕЩЕТАРСЬКИХ ЗМАГАНЬ" — технічні й суддейські правила та вказівки до улаштування лещетарських змагань в плоских бігах, скоках, зїздовому бігу й кротобігу. Ціна 2 зол.

— КАРТИ ПРАЦІ. Ґенеральний Ґубернатор д-р Франк видав розпорядок про введення з днем 15. січня 1941 р. карт праці. Кожний працівник зможе дістати працю тільки на підставі карт праці, що їх виставляє Уряд Праці (»Арбайтсамт«). Аж до відкликання не мають обовязку мати карту праці працівники адміністрації й прилюдних заведень, рільної і лісної господарки, огородництва, годівлі тварин, риболовлі та домашні працівники. Особи, що обовязані мати карту праці, внесуть подання до дотичного Уряду Праці.

— ПОЖЕЖА В ЯРОСЛАВІ. В навечеря Різдва залишила обслуга Українського Консуму в Ярославі вогонь у залізній печі підчас обідової перерви Внаслідок гарячі займилися деревляні скрині й вибухла пожежа. Заалярмована пожежна сторожа скоро вогонь загасила так, що обійшлося без більших втрат.

— НІМЕЦЬКІ ДАРИ, зібрані з доручення канцлера Гітлера для жертв землетрусу в Румунії, привезли до Букарешту.

— ПОМЕР ГЕН. БЕЙДЕН ПОВЕЛ в 83. р. життя в Кенії в Африці. В 1908 р. заснував він т. зв. скавтінг, що скоро поширився між багатьома народами світу.

— АНГЛІЙСЬКИЙ ЛІТАК-БОМБОВИК примусово осів біля Ліону. Залогу його інтернували. Літак належав до ескадри, що летіла понад Францію й Швайцарію до Північної Італії.

— ПОНАД ШВАЙЦАРІЄЮ перелетіли віччю з 11. на 12. і з 12. на 13. англійські літаки. Проголошено алярм в кількох швайцарських містах.

— МАКС ШМЕЛІНҐ ЯК РЕКРУТ. В німецькому війську тепер часто в одностою звичайного рядовика можна стрінути неодну визначну індівідуальність з наукового, мистецького чи спортового життя. Макс Шмелінґ, давніший мистець світу в боксі важкої ваги, підчас вишколу на спадуна, стрінув давнього шкільного товариша з Гамбургу й той подав тепер цікаві подробиці з першого часу служби того відомого спортовця. »Макса« — так Шмелінга загально там називали — був рекрутом як і всі інші, без ніяких привілеїв. Він незвичайно товариський і всюди помагав, де тільки помогти було можна. Чим служба була твердша, тим більше справляла йому приємности. Для нього далеко важчими від служби були відпусткові дні. В малому ґарнізоновому місті, де стояв його відділ спадунів, вістка про світового змагуна швидко розійшлася й він — не згадуючи вже про численні підписи »на згадку нашої спільної служби« — заледви чи міг коли спокійно містом перейти. Коли одного дня відвідала його дружина Анні Ондра, то перед кімнатою Шмелінга треба було поставити окрему стійку. Шмелінг вступив до війська в однострої звичайного вояка та, розуміється, що він скоро звернув на себе увагу. І якщо нині його товариші зброї говорять про нього, що він »пріма Керль«, то це йому справляє неменше радости як і його спортові осяги, що очевидно ще не перевелися.

— КАТАСТРОФАЛЬНІ БУРІ В АРГЕНТИНІ. Коли південну Америку навістила довготривала посуха, що погрожує живвам і годівлі худоби, то північні її провінції навістили катастрофальні бурі. В провінції Кордоба виступила з берегів ріка Тедуа й залила біля 10.000 гектарів управних піль. Пропало 30.000 тон льону й 5.000 тон пшениці. В селі Сан Марко вода залила доми аж по дахи. Населення втекло до сусідніх сіл, більша частина худоби затонула.

Малий фейлетон

Історична недуга

Кожний нарід має в собі якусь одідичену недугу, яка нищить його організм, щоб не міг вирнути понад позем цілої семі народів. Всі народи, гейби діти колись хворої Европи і божеського Зевса, переживають ціле життя, вщіплену заразу духа, як: легкодушність, гордість, захланність, ненаситність і т. д.

Грецький письменник каже, що „Славянами й Антами не володіє один муж, але від віків живуть вони громадоправством і спільно рішають про все". Та згодом виявилось, що ця хвороба т. зв. „Купідітас домінанді" не позволяла одній вибраній чи призначеній людині журитися про долю цілого племени. Бо як же так? Щоб один кермував, а всі слухали! Прецінь справедливий Бог усіх наділяв тою самою жилкою, яка тягне вгору до влади, а ніколи додолу — слухати та виконувати!

Ця хвороба розвивалася щораз то більше, бо не було в давніх часах доброго лікаря - хірурга, який витяв би цю недобру жилку гострим мечем.

Справді, сьогодні є вже і добрі лікарі і добра лікарня, та недуга застарілась і свої специ не дають ради, а заграничні багацько коштують.

Тому аж любо читати про Святослава Завойовника. Де не рушився — там побіждав, а де тільки показався, усі корилися йому, бо гаслом його було: „Могучість народу — добро народу!". Тайна поводження Святослава Завойовника в тому, що він не мав братів ні сестер, які хворували б на „Купідітас домінанді" та перешкаджали йому в його творчій праці. Це вже бачимо аж по його синах: Ярополк, жадний володіння, побиває Олега, потім виганяє Володимира, та Володимир показався „хитрим малосором" і нагнав „біду до Родни", де й згинув Ярополк. І знову Володимир сам, без конкурентів, які хворували би на „Купідітас домінанді". Він творить найбільшу та наймогутнішу в Европі державу. Чи когось другого нарід більше оспівував, як „ясне сонішко Володимира"? Та цю страшну хворобу „Купідітас домінанді" пізнав Володимир у своїх синів ще за життя, тому найстаршого сина Святополка замкнув до комори, бо хотів бути мудрішим від батька. А вже ж на другий день по смерті батька, той же Святополк вбиває брата Бориса, а потім під Смоленськом Гліба, а бідний Святослав утікаючи зі страху в Карпати, гине біля Сколього. Запінився Святополк і кричав: „Перебю всю братію мою і перейму усю владу!" Метода батька!

Кажуть, що може краще ділала б стерилізація, та слова Святополка доказують, що такі міжбратні іграшки висували на верх одиницю сильну, а стерилізація могла б дати якогось недорайду. Вже ж Ярослав Мудрий прогнав окаяного Святополка й сам зачав мудро рядити та немудро поділив землю між синів, які сильно захворіли на „Купідітас домінанді" і ще за життя батька стали спорити за владу, з чого користали степові хижаки, сусіди й руйнували край.

Після смерти Всеволода ця жахлива недуга „Купідітас домінанді" набірає нечуваного розміру, затемнюючи мізок деяким князям, які не зважаючи на „любецьку уставу" (з 1097 р.), що „кожен хай має свою отчизну", — стали один одному виколювати очі. І Володимир Мономах, боячися, щоб і йому рідні брати очей не видзьобали, взяв меч у руку, приборкав трохи розпустних ізгоїв, втинив степовиків і... написав „поучення дітям", якого „мудрі діти не слухали і пішли служити чужим".

Та хвороба перенеслася і на наше боярство, яке найбільше підносило голову в Галичині. Володимирко власну хату в Галичі добувати мусів, бо де не міг вдіяти „лисячим хвостом" — політикою, там доконував „вовчим зубом" — мечем!

Ті самі бояри спалили на кострищі гарну Настасю Чагрівну, щоб їх князь Ярослав Осьмомисл не міг бодай на хвилину розяснити сові важкого життя „Купідітас домінанді" загнала Романа аж під Завихвіст, щоб там знайти свою смерть, короля Данила до татар по „свою отчизну" і кумис пити, а на Галичину мадярських „томителів бояр і міщан".

І Лев захворів на „Купідітас домінанді" і вбив Войшелка, а за це пострадав білоруські землі. білоруські землі.

В 1323 р. настає кінець Юрієвичам і з ними гине і „щит проти татар", як писав Володислав Локтик до Папи. Опісля гине ще 1340 р. на львівськім замчищу від отруї князь Тройденович, завзятий володар, що вже тоді хотів разом із німцями порядкувати Европу, поділивши Польщу. А потім приходять ще татарські люди і свої перевертні, аж закінчують два гетьмани, три гетьмани, лівобережні, правобережні, Чорна Рада, Махно і так без кінця...

„Купідітас домінанді" не вічна й невилічна недуга.

Іван Врач
лікар.

Посмертні згадки

о. Онуфрій Гадзевич

парох Динова біля Переворська, б. катехит ґімназії в Сяноці та Новому Санчі, б. директор учительського семінаря у Дрогобичі, б. парох Рудок, б. духовник УГА, помер у Динові. Похорони відбулися в Динові 10. І. ц. р.

Покійний відзначався великою меткістю та енергією. Скрізь де перебував, дуже багато робив для розвитку українського життя. Останніми часами зробив дуже багато для національної справи в Динові.

Вічна Йому Память!

о. Володимир Гарасимович

гр.-кат. парох в Терпилівці, збаражського повіту, помер у серпнім. р., проживши 71 літ. Покійний був відомий зі свого щирого і доброго серця, характерности, гарячого українського патріотизму, високої інтеліґенности та культури. Брав участь у громадянському житті та працював чимало й у літературній ділянці. Написав декілька драматичних творів, що вийшли друком та появились на сцені. Писав оповідання й перекладав на українську мову твори німецьких, французьких, італійських, чеських та російських письменників. Переклади ці виходили в накладні „Українська Видавнича Спілка". Перед самою війною працював над перекладом „Майн Кампф". Ще як слухач богословського факультету був співробітником „Діла" та тодішнього сатиричного журналу „Комар". Писав під псевдонімом Володимир Трохимович.

Вічна Йому Память!

Короткі вістки

= АРГЕНТИНА ніколи не забуває факту зрабування Фалькляндських островів англійцями тому 108 літ. В роковини цього факту Союз Національної Молоді видав відозву, що взиває до акції з метою привернути назад ці острови до Аргентини.

= УСУНУЛИ АНГЛІЙСЬКОГО ЖУРНАЛІСТА З ПОРТУГАЛІЇ. Представник лондонського „Таймса" й видавець англійського щоденника в Лісабоні „Те Енгло-Португезе Нюз" В. Е. Лекес одержав урядовий наказ покинути край продовж 14 днів. Він помістив в одному американському часописі статтю, дуже неприхильну для Португалії.

= АНГЛІЙСЬКІ КОРАБЛІ недавно віччю обстрілювали здалека норвежське побережжя біля Ставангеру. Тому що вони не мали відваги зблизитися до побережжя, стрільна падали в море. Не було ніяких втрат.

= ДО АВСТРАЛІЇ прибуло 496 розбитків з 10 кораблів, що їх затопив один німецький контрторпедовець.

При всяких оголошеннях, що їх надсилають до Адміністрації для вміщення в часописах, треба надсилати одночасно належитість та подати, чи оголошення має бути вміщене в ЩОДЕННИКУ „Кр. Вісті" чи ТИЖНЕВИКУ, чи, може, в ОБОХ часописах.

ОГОЛОШЕННЯ

Дрібні оголошення

Потребую дентисти з правом виконування дентистичної праці (оператива). Праця після умови. Д-р Житомірський, **Krakau - Podgórze, Targowa 3/II.** 1-1

Полонений Фетич Михайло відізвись на адресу **Фетич Василь, Krakau, Rakowice — ul. Okacjowa 1.** 1-2

ПОШУКУЮ брата ПАВЛІКА ФЕЛЬКА з Виткова пов. Долина і Олеська **Гуменного,** котрі вже рік у Німеччині. Хто знає про них, прошу повідомити на адресу: Павлік Володимир, **Postdam, Drewitz-Postdamerstrasse 29. bei Sobotka.** 1-1

МИКИТЮКА Івана й МИКИТЮКА Олексадра з **Турийська** пошукує Іван **Демчук,** Краків, Стаховича 12/6. 1-1

Площане, Рідня, Друзі й Знайомі відгукніться: **Decyk Iwan, Lehrer in Jaschkowa, Post Grybów.** 1-1

Повідомляю, що в дні 3. I. 1941 р. **перестав я бути спільником** української цукорні „Полтава" в Кракові, Вестрінг 40. — Володимир Повзанюк. 1-1

Здібний українець шукає праці в Ґ. Ґубернаторстві в кооперативі, або в підприємстві власнім. — Фахівець в шкуряній і споживчій бранжі, скінчив кооперативно-торговельний курс з двоплітною практикою. Зголошення слати на адресу: **Wasyl Tartyka, Hannower, Goethestr. 10/III.** 1-1

БЕЗ НАФТИ карбітові лямпи вповні освітлюють. Жадайте в сільських і міських крамницях і кооперативах. Пальники — карбід. Фабричний Склад „SIGRO", Краків, Ґродзка 55. 1-1

Управа шоферської школи

відкритої за дозволом влади

при УДК в Любліні, вул. Нарутовича 62, приймає кандидатів на шоферський курс, що почнеться 21. січня 1941 р. — Оплата за цілий курс (2—3 місяці): зол. 60.— засаднича й по 9.— зол. за кожню їзду (потрібно около 10 їзд). Після укінчення курсу іспит та право їзди. 1—4

Український Новововідчинений Повнокомфортовий Пансіон

„Одаліска"

в Криниці коло пошти під управою М. Ґелети.

Раді Гостям! 2—3

ПАПЕРЦІ И ТУТКИ СОЛЯЛІ

поручає

HURTPAPIER EDWARD ZIEMBICKI

KRAKÓW · WRÓBLEWSKIEGO 4 TELEFON 174-05

КРАКІВ, ВРУБЛЕВСЬКОГО 4. Телефон 174-05

Оголошуйтесь в „К. В."

ВЖЕ ПОЯВИЛАСЯ З ДРУКУ ДОВГО ОЧІКУВАНА КНИЖКА

Причини упадку Польщі

написав Homo Politicus

297 сторін друку, 124 ілюстрацій-світлин, та карта з походу німецької Армії на Польщу.

Книжка переплетана в тривалу картонову обгортку, друковану в двох красках.

Ціна на звичайному папері зол. 5,—
На кращому папері зол. 7.—
Пересилка одної книжки сот. 60

Висилаємо за попереднім надісланням готівки. Книгарням рабат нормальний.

„УКРАЇНСЬКЕ ВИДАВНИЦТВО".

Українське Видавництво в Кракові

має на складі і продає такі чужі видання

1. Історія України — в німецькій мов
написав *Д-р Б. Крупницький*

Geschichte der Ukraine
von der Krupnyckyj
mit 4 Karten im Text, Verlag Otto Harassowitz — Leipzig.

Книжка видана на гарному папері, у великому форматі, 320 сторінок друку, оправлена ціла в полотно — ціна 20 зол., пересилка 1,20 зол.

2. Німецько-Український Словар
уложила *Г. Наконечна*

Deutsch-Ukrainisches Taschenwörterbuch
Bearbeitet von H. Nakonetschna.
Verlag Otto Harassowitz — Leipzig.

Книжка оправлена в полотно, ціна 10 зол. оправлена в картон 8 зол., пересилка 1 зол.

3. Німецько-Український Словар Deutsch-Ukrainisches Wörterbuch
видання Коломия — Київ 1918 р. кишеневий формат, брошурований в картон, 376 сторін. — ціна 4 зол.

4. Підручник навчання української мови для німців

Lehrbuch der Ukrainischen Sprache
von Dr J. Rudnyckyj
Verlag Otto Harassowitz.

Є це єдиний дуже добре опрацьований підручник навчання української мови для німців. Ціна в картон, опр. 8 зол., пересилка 1 зол.

Повищі книжки висилаємо за попереднім надісланням належитости.
Книгарням нормальний рабат.

„УКРАЇНСЬКЕ ВИДАВНИЦТВО"
Краків, Райхсштрассе 34.

Звертаємо увагу, що запас книжок невеликий, тому просимо скоро замовити.

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., 1/4 сторінки 180 зол., 1/8 сторінки 150 зол. 1/16 сторінки 80 зол.
МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметер ширини 1 шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче
ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотиків за слово, найменше 3 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніяльні по 50 сот. за слово
КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу — повинен наперед прислати належитість і на пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.

ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.": Передплату треба висилати згори. Передплата однакова в краю й закордоном. Часопису на кредит не можемо висилати. При зміні адреси треба все подавати попередну адресу.
ВИСИЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату чи книжки з Генерального Губернаторства треба посилати переказами або чеками нашого видавництва Sch A Warschau Nr. 2.143. З Німеччини чеками нашого видавництва на Postscheckkonto Berlin № 68085.
З Протекторату: чеками „Українського Видавництва" Postsparkasse Prag 78.513. Курс 1 нім марки 2 злоті; 1 чеської корони 20 гр.
При висилці грошей все треба подати на що призначені гроші. Звертаємо увагу: подавати чітку і докладну адресу.

За Редакцію відповідає начальний редактор М. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво", Краків, вул. Райхсштрассе 34, II. Тел. 230-39.
З друкарні „Нова Друкарня Денникова" під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79.
Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenteil: Hauptschriftleiter M. Chomiak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag" G. m. b. H. Krakau, Reichsstrasse 34. Fernspr. 230-39. — Druck: „Neue Zeitungsdruckerei". Kommissarische Verwaltung, Krakau, Orzeszkowagasse 7, Fernsprecher 102-79